

ПУ “Паисий Хилендарски”
Факултет по математика и информатика

Кривинни свойства на конформно келерови многообразия с норденова метрика

Марта Теофилова

1. Увод

Нека (M, J, g) е $2n$ -мерно почти комплексно многообразие с норденова метрика, т.е J е почти комплексна структура и g е метрика върху M , такива че:

$$J^2 X = -X, \quad g(JX, JY) = -g(X, Y)$$

Присъединената метрика \tilde{g} на g върху M се задава по следния начин

$$\tilde{g}(X, Y) = g(X, JY)$$

Тензорното поле F от тип $(0,3)$ върху M се определя от равенството

$$F(X, Y, Z) = g((\nabla_X J)Y, Z)$$

и притежава следните свойства:

$$F(X, Y, Z) = F(X, Z, Y) = F(X, JY, YZ)$$

Лиевата 1-форма θ , асоциирана с тензора F и векторът на Ли Ω се дефинират чрез следните равенства:

$$\theta(x) = g^{ij} F(e_i, e_j, x), \quad \theta(x) = g(x, \Omega)$$

където $\{e_i\}$ ($i = 1, 2, \dots, 2n$) е база на допирателното пространство T_pM , $p \in M$, а g^{ij} са компонентите на обратната матрица на $\{g_{ij}\}$.

Една класификация на почти комплексните многообразия с норденова метрика относно тензорното поле F е представена в статията [G. Ganchev, A. Borisov, Note on the almost complex manifolds with a Norden metric, Compt. Rend. Acad. Bulg. Sci., vol. 39, \(1986\)](#), където са дадени характеристичните условия на осемте класа от разглежданите многообразия. Една двойна класификация на почти комплексните многообразия с норденова метрика е направена в работата на [G. Ganchev, K. Gribachev, V. Mihova, B-Connections and their conformal invariants on conformally Kaehler manifolds with B-metric, Publ. Inst. Math. \(Beograd\), vol.42, \(1987\)](#). Трите основни класа W_1 , W_2 , W_3 и класа $W_1 \oplus W_2$ на комплексните многообразия с норденова метрика се определят както следва:

$$W_1 : F(X, Y, Z) = \frac{1}{2n} \{ g(X, Y)\theta(Z) + g(X, Z)\theta(Y) \\ + g(X, JY)\theta(JZ) + g(X, JZ)\theta(JY) \}$$

$$W_2 : F(X, Y, JZ) + F(Y, Z, JX) + F(Z, X, JY) = 0, \quad \theta = 0$$

$$W_3 : F(X, Y, Z) + F(Y, Z, X) + F(Z, X, Y) = 0$$

$$W_1 \oplus W_2 : F(X, Y, JZ) + F(Y, Z, JX) + F(Z, X, JY) = 0$$

Класът W_0 на келеровите многообразия с норденова метрика се определя от условието $F=0$.

Нека R е тензорът на кривина на ∇ , т.е.

$$R(X, Y)Z = \nabla_X \nabla_Y Z - \nabla_Y \nabla_X Z - \nabla_{[X, Y]} Z$$

$$R(X, Y, Z, W) = g(R(X, Y)Z, W)$$

Тензорът L от тип $(0, 4)$ се нарича *кривинноподобен*, ако удовлетворява условията:

$$L(X, Y, Z, W) = -L(Y, X, Z, W) = -L(X, Y, W, Z),$$

$$L(X, Y, Z, W) + L(Y, Z, X, W) + L(Z, X, Y, W) = 0$$

Кривинноподобният тензор L се нарича *келеров*, ако удовлетворява условието:

$$L(X, Y, JZ, JW) = -L(X, Y, Z, W)$$

Тензорът на Ричи $\rho(L)$ и скаларните кривини $\tau(L)$ и $\tau^*(L)$ на кривинно-подобния тензор L се определят чрез:

$$\rho(L)(x, y) = g^{ij} L(e_i, x, y, e_j),$$

$$\tau(L) = g^{ij} \rho(e_i, e_j), \quad \tau^*(L) = g^{ij} \rho(e_i, Je_j)$$

Нека S е симетричен и хибриден относно J тензор от тип $(0,2)$, т.е. $S(JX, Y) = S(JY, X)$. Разглеждаме следните кривинно-подобни тензори от тип $(0,4)$:

$$\psi_1(S)(X, Y, Z, W) = g(Y, Z)S(X, W) - g(X, Z)S(Y, W) \\ + g(X, W)S(Y, Z) - g(Y, W)S(X, Z)$$

$$\psi_2(S)(X, Y, Z, W) = g(Y, JZ)S(X, JW) - g(X, JZ)S(Y, JW) \\ + g(X, JW)S(Y, JZ) - g(Y, JW)S(X, JZ)$$

$$\pi_1 = \frac{1}{2} \psi_1(g), \quad \pi_2 = \frac{1}{2} \psi_2(g), \quad \pi_3 = -\frac{1}{2} \psi_1(\tilde{g}) = \frac{1}{2} \psi_2(\tilde{g})$$

Известно е, че тензорът на Вайл се определя от

$$W = R - \frac{1}{2n-2} \left\{ \psi_1(\rho) - \frac{\tau}{2n-1} \pi_1 \right\}$$

Нека $\alpha = \{x, y\}$ е неизродена 2-равнина в TrM . Секционните кривини на α относно тензора на кривина L са задават чрез:

$$\nu(L; p) = \frac{L(x, y, y, x)}{\pi_1(x, y, y, x)}, \quad \nu^*(L; p) = \frac{L(x, y, y, Jx)}{\pi_1(x, y, y, x)}$$

Квадратичната норма $\|\nabla J\|^2$ на ∇J е въведена в *E. Garcia-Rio, Y. Matsushita, Isotropic Kaehler structures on Engel 4-manifolds, J. Geom. Phys., vol.33, (2000)* както следва

$$\|\nabla J\|^2 = g^{ij} g^{kl} g \left((\nabla_{e_i} J) e_k, (\nabla_{e_j} J) e_l \right)$$

Почти комплексно многообразие с норденова метрика, удовлетворяващо условието $\|\nabla J\|^2 = 0$, се нарича *изотропно келерово многообразие с норденова метрика*.

2. Комплексни свързаности и тензори на кривина върху конформно келерови многообразия с норденова метрика

Нека (M, J, g) е W_1 -многообразие с норденова метрика. Лиевите 1-форми θ и $\theta^* = \theta \circ J$ са затворени върху M , точно когато

$$(\nabla_X \theta)Y = (\nabla_Y \theta)X, \quad (\nabla_X \theta)JY = (\nabla_Y \theta)JX$$

Многообразието от класа W_1 със затворени 1-форми на Ли се наричат *конформно келерови многообразия с норденова метрика* (W_1^0 -многообразие).

В статията *G. Ganchev, K. Gribachev, V. Mihova, B-Connections and their conformal invariants on conformally Kaehler manifolds with B-metric, Publ. Inst. Math. (Beograd), vol.42, (1987)* е въведена една канонична свързаност с торзия (B -свързаност) D върху комплексно многообразие с норденова метрика чрез

$$D_X Y = \nabla_X Y - \frac{1}{2} J(\nabla_X J)Y$$

Доказано е, че $Dg = DJ = D\tilde{g} = 0$, а също и че тензорът на кривина K за D е келеров за всяко конформно келерово многообразие с норденова метрика.

В статията *M. Teofilova, Complex connections on complex manifolds with Norden metric, Contemporary Aspects of Complex Analysis, Differential Geometry and Mathematical Physics, World Sci. Publ., Singapore, (2005)* е изследвана свързаността на Яно ∇' , дефинирана чрез

$$\nabla'_X Y = \nabla_X Y + \frac{1}{4} \{ (\nabla_X J) JY + 2(\nabla_Y J) JX - (\nabla_{JX} J) Y \}$$

Доказано е, че свързаността на Яно е без торзия и че $\nabla' J = 0$ върху произволно комплексно многообразие с норденова метрика. Получен е и келеровият тензор на кривина R' от тип $(0,4)$ за свързаността на Яно върху произволно конформно келерово многообразие с норденова метрика както следва

$$R' = R - \frac{1}{4n} \{ \psi_1 + \psi_2 \} (S) - \frac{1}{8n^2} \psi_1 (M) - \frac{\theta(\Omega)}{16n^2} \{ 3\pi_1 + \pi_2 \} + \frac{\theta(J\Omega)}{16n^2} \pi_3$$

$$S(X, Y) = (\nabla_X \theta) JY + \frac{1}{4n} [\theta(X) \theta(Y) - \theta(JX) \theta(JY)]$$

$$M(X, Y) = \theta(X) \theta(Y) + \theta(JX) \theta(JY)$$

Теорема 1 Келеровите тензори на кривина за свързаностите D и ∇' съвпадат върху произволно конформно келерово многообразие с норденова метрика, т.е.

$$K = R'$$

Теорема 2 Нека (M, J, g) е четиримерно почти комплексно многообразие с норденова метрика и L е келеров тензор на кривина върху M . Тогава L има следния вид

$$L = \nu(L) \{ \pi_1 - \pi_2 \} + \nu^*(L) \pi_3$$

Теорема 3 Нека (M, J, g) е четиримерно конформно келерово многообразие с норденова метрика. Тогава за тензора на кривина R за свързаността на Леви-Чевита ∇ имаме

$$R = \frac{\tau - \operatorname{div}(J\Omega)}{8} \{\pi_1 - \pi_2\} + \frac{\operatorname{tr}S^*}{16} \pi_3 - \frac{1}{8} \{\psi_1 - \psi_2\} (S)$$

$$+ \frac{1}{2} \left\{ \psi_1(\rho) - \frac{\tau}{3} \pi_1 \right\} + \frac{1}{4} \left[\frac{\operatorname{div}(J\Omega)}{2} - \frac{\tau}{3} - \frac{\theta(\Omega)}{8} \right] \pi_1$$

$$\operatorname{tr}S^* = -\operatorname{div}\Omega + \frac{\theta(J\Omega)}{4}, \quad n = 2$$

Следствие 1 Нека (M, J, g) е четиримерно конформно келерово многообразие с норденова метрика. Тогава тензорът на Вайл има вида

$$W = \frac{\tau - \operatorname{div}(J\Omega)}{8} \{\pi_1 - \pi_2\} + \frac{\operatorname{tr}S^*}{16} \pi_3 - \frac{1}{8} \{\psi_1 - \psi_2\}(S) \\ + \frac{1}{4} \left[\frac{\operatorname{div}(J\Omega)}{2} - \frac{\tau}{3} - \frac{\theta(\Omega)}{8} \right] \pi_1$$

Установяваме, че за произволно почти комплексно многообразие с норденова метрика от класа W_1 е изпълнено

$$\|\nabla J\|^2 = \frac{2}{n} \theta(\Omega)$$

Теорема 4 Нека (M, J, g) е четиримерно изотропно келерово W_1^0 -многообразие с норденова метрика. Тогава тензорът на кривина R удовлетворява следното равенство

$$R = \frac{\tau - \operatorname{div}(J\Omega)}{8} \{\pi_1 - \pi_2\} + \frac{\operatorname{tr}S^*}{16} \pi_3 - \frac{1}{8} \{\psi_1 - \psi_2\} (S)$$

$$+ \frac{1}{2} \left\{ \psi_1(\rho) - \frac{\tau}{3} \pi_1 \right\} + \frac{1}{4} \left[\frac{\operatorname{div}(J\Omega)}{2} - \frac{\tau}{3} \right] \pi_1$$

3. Инвариантни тензори при трансформацията на свързаностите на Леви-Чевита на метриците g и \tilde{g} върху W_1 -многообразия

Нека (M, J, g) е почти комплексно многообразие с норденова метрика и $\tilde{\nabla}$ е свързаността на Леви-Чевита, породена от метриката \tilde{g} . В статията *G. Ganchev, K. Gribachev, V. Mihova, B-Connections and their conformal invariants on conformally Kaehler manifolds with B-metric, Publ. Inst. Math. (Beograd), vol.42, (1987)* е разгледан тензорът

$$\Phi(X, Y, Z) = g(\tilde{\nabla}_X Y - \nabla_X Y, Z)$$

$$\Phi(X, Y, Z) = \frac{1}{2} \{ F(JZ, X, Y) - F(X, Y, JZ) - F(Y, X, JZ) \}$$

Лема 1 Нека (M, J, g) е W_1 -многообразие с норденова метрика. Тогава за свързаностите ∇ и $\tilde{\nabla}$ е изпълнено

$$\tilde{\nabla}_X Y = \nabla_X Y + \frac{1}{2n} [g(X, JY)\Omega - g(X, Y)J\Omega]$$

Теорема 5 Нека (M, J, g) е W_1 -многообразие с норденова метрика. Тогава за тензорите на кривина R и \tilde{R} от тип $(1,3)$ за свързаностите ∇ и $\tilde{\nabla}$ имаме

$$\begin{aligned} \tilde{R}(X, Y)Z &= R(X, Y)Z + \frac{1}{2n} \left\{ g(X, Z) \left[\nabla_Y J\Omega - \frac{1}{2n} \theta(JY)J\Omega \right] \right. \\ &\quad \left. - g(Y, Z) \left[\nabla_X J\Omega - \frac{1}{2n} \theta(JX)J\Omega \right] - g(X, JZ) \left[\nabla_Y \Omega - \frac{1}{2n} \theta(Y)J\Omega \right] \right. \\ &\quad \left. + g(Y, JZ) \left[\nabla_X \Omega - \frac{1}{2n} \theta(X)J\Omega \right] \right\} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
T_1(X, Y)Z &= R(X, Y)Z + \frac{1}{4n} \left\{ g(X, Z) \left[\nabla_Y J\Omega - \frac{1}{2n} \theta(JY)J\Omega \right] \right. \\
&\quad - g(Y, Z) \left[\nabla_X J\Omega - \frac{1}{2n} \theta(JX)J\Omega \right] - g(X, JZ) \left[\nabla_Y \Omega - \frac{1}{2n} \theta(Y)J\Omega \right] \\
&\quad \left. + g(Y, JZ) \left[\nabla_X \Omega - \frac{1}{2n} \theta(X)J\Omega \right] \right\}
\end{aligned}$$

$$T_2(X, Y) = \rho(X, Y) - \frac{1}{2n} \left[g(X, Y)\tau - g(X, JY)\tau^* \right]$$

$$T_3(X, Y) = (\nabla_X \theta)Y + \frac{1}{4n} \left[g(X, Y)\theta(J\Omega) - g(X, JY)\theta(\Omega) \right]$$

Теорема 6 Нека (M, J, g) е W_1 -многообразие с норденова метрика. Тогава 1-формата на Ли θ и тензорите T_1 , T_2 и T_3 са инвариантни при трансформацията на свързаностите ∇ и $\tilde{\nabla}$.

Литература

G. Ganchev, A. Borisov, *Note on the almost complex manifolds with a Norden metric*. Compt. Rend. Acad. Bulg. Sci., vol. 39, N 5, (1986), 31-34.

G. Ganchev, K. Gribachev, V. Mihova, *B-Connections and their conformal invariants on conformally Kaehler manifolds with B-metric*. Publ. Inst. Math. (Beograd) (N.S.), vol. 42 (56), (1987), 107-121.

E. Garcia-Rio, Y. Matsushita, *Isotropic Kähler structures on Engel 4-manifolds*. J.Geom. Phys., vol. 33, (2000), 288-294.

K. Gribachev, M. Manev, D. Mekerov, *A Lie group as a 4-dimensional Quasi-Kähler manifold with Norden metric*. JP J. Geom. Topol., (2005), (to appear).

K. Gribachev, D. Mekerov, G. Djelepov, *Generalized B-manifolds*. Compt. Rend. Acad. Bulg. Sci., vol. 38, N 3, (1985), 299-302.

M. Teofilova, *Complex connections on complex manifolds with Norden metric*. Contemporary Aspects of Complex Analysis, Differential Geometry and Mathematical Physics, eds. S. Dimiev and K. Sekigawa, World Sci. Publ., Singapore, (2005).